

УДК 78.03

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.5/28.208915>

Ганна САВЧИН,

orcid.org/0000-0002-2747-8384

аспірант Інституту музичного мистецтва

Дрогобицького державного педагогічного

університету імені Івана Франка

(Дрогобич, Львівська область, Україна) *acomobile@ukr.net*

АНСАМБЛЕВО-ОРКЕСТРОВА ТВОРЧІСТЬ У ДОРОБКУ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ БАЯННО-АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА ХХІ СТОЛІТТЯ

Призначення статті полягає в активізації висвітлення ансамблево-оркестрової творчості за участі баяна-акордеона представниками Львівської школи. Увага зосереджена на мистецькому проєкті «Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва» (2005 р.), у контексті якого започатковано видання педагогічного репертуару для сольного та колективного музикування на народних інструментах.

Методологія дослідження полягає в аналізі напрацювань у сфері створення музики для ансамблево-оркестрового мистецтва гри на народних інструментах та камерного музикування за участі баяна-акордеона.

Розкритий творчий потенціал (оригінальна музика, перекладення, інструментування, аранжування) у сфері створення ансамблево-оркестрового репертуару за участі баяна-акордеона представниками Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва сприяв популяризації феномену в соціумі сьогодення. Проведений аналіз серії видань «Педагогічного репертуару для оркестру (ансамблю) народних інструментів» під упорядкуванням А. Душного та В. Шафети унаочнює напрацювання баянно-акордеонною спільнотою нового тисячоліття.

Аналізується доробок із репертуару «Прикарпатського дуєту баяністів», а також один зі знакових творів В. Чумака «Варіації на тему лемківської народної пісні «Кедь ми прийшла карта» в опрацюванні для ансамблю та оркестру С. Максимовим. Розкриваються напрацювання для інструментального тріо «Гармонія», оркестрова творчість Я. Олексіва («Українська фантазія», музичні ілюстрації до драматичної поеми О. Олеся «Ніч на полонині»), музика для камерних ансамблів та баяна (акордеона) Р. Стахніва («Я хочу жити») та П. Гільченка (Вальс «Спогад»).

Творча діяльність представників Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва у сфері композиторських тенденцій стала потужним каталізатором популяризації феномену, сприяла вияву нових напрацювань митців різного покоління й молодій генерації зокрема, що загалом ідентифікувалася як соціокультурне надбання певного регіону в контексті українського академічного народно-інструментального мистецтва сьогодення.

Ключові слова: *Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва, композитори, репертуар, ансамбль, оркестр.*

Hanna SAVCHYN,

orcid.org/0000-0002-2747-8384

Postgraduate of the Institute of Musical Art

of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Drohobych, Lviv region, Ukraine) *acomobile@ukr.net*

ENSEMBLE AND ORCHESTRA CREATIVITY IN THE DEVELOPMENT OF THE REPRESENTATIVES OF THE LVIV SCHOOL OF BAYAN-ACCORDIONA ART OF THE XXI CENTURY

The purpose of the article is in enhancing the coverage of ensemble and orchestra art with the bayan-accordion by representatives of the Lviv School. The focus is on the art project «Lviv bayan-accordion school» (2005), in the context of which the publication of the pedagogical repertoire was initiated for solo and collective music on folk instruments.

The methodology of the study is analysis of developments in the field of music creation for the ensemble and orchestra art of playing on folk instruments and chamber music involving bayan-accordion.

Creative potential is revealed (original music, translation, instrumentation, arrangement) in the field of creating the ensemble and orchestra repertoire with the bayan-accordion by representatives Lviv bayan-accordion school promoted the phenomenon in the society of today. The series of publications is analyzed «Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments» edited by A. Dushniy and V. Shafeta in highlights the work of the new millennium bayan-accordion community.

Analyzes the achievements of the repertoire «Carpathian Bayan duo», as well as one of V. Chumak's iconic works «Variations on the theme of Lemko folk song "When the summons came to me"» in the works for ensemble and orchestra S. Maksymov. Creativity is revealed for instrumental trio «Harmony» the orchestral work of Y. Oleksiv («Ukrainian

Fantasy», Musical illustrations for the dramatic poem by O. Oles «Night in the Mountain»), music for chamber ensembles and accordion R. Stakhniv («I want to live») and P. Gilchenko (Waltz «Memories»).

Conclusions. *Creative activity of representatives of Lviv bayan-accordion school in the field of composer tendencies became a powerful catalyst for popularizing the phenomenon, facilitated the discovery of new experiences of artists of different generations and the younger generation in particular, in total, identified as a socio-cultural heritage of a particular region in the context of Ukrainian academic folk-instrumental art of today.*

Key words: *Lviv bayan-accordion school, composers, repertoire, ensemble, orchestra.*

Постановка проблеми. Сучасний етап модернізації музичної освіти України сприяє виявленню та впровадженню новітніх елементів існування та функціонування феномену. Це безпосередньо впливає на загальну структуру музичного мистецтва в галузі теорії та методики й активно проявляється в інструментальному складнику. Вагоме місце у цілісній музичній та музикознавчій галузі належить народним інструментам, які сьогодні мають сформовану науково-практичну школу виховання висококваліфікованих музикантів-професіоналів.

Одним із засадничих пріоритетів школи постає репертуар. Саме репертуар є важелем, який утвердив народні інструменти в академічній спільноті і постав каталізатором визнання української академічної школи гри на народних інструментах. Репертуарну політику ХХІ ст. активно популяризує мистецька спільнота Львівської школи – представники баянно-акордеонної ланки, у тому числі керівники та учасники колективного народно-інструментального мистецтва.

Аналіз досліджень. Серед авторів – дослідників колективного народно-інструментального мистецтва України (М. Давидов, В. Гуцал, С. Калмиків, О. Трофимук, А. Семешко, Т. Сідлецька та ін.) репертуарну політику у сфері баяна-акордеона популяризують Д. Кужелев (Кужелев, 2012: 219–222), А. Сташевський, Ю. Чумак, А. Шамігов та ін.; у напрямі колективного народно-інструментального мистецтва – П. Андрійчук (Андрійчук, 2017: 59–62), І. Маринін та В. Олійник (Маринін, Олійник, 2011), Л. Пасічняк (Пасічняк, 2010: 372–381) та ін.

Щодо тематики дослідницького апарату, то наша увага зосереджена на серії видань «Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів» (Гамар, 2015; Душний, 2015; Максимов, 2015; Максимов, 2019; Душний, Шафета (ред.-упор.), 2012, 2014), які упорядковані з творчого доробку представників Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва; на посібниковій літературі з репертуару Прикарпатського дуєту баяністів (6; 17; 18); на творчому напрацюванні для колективного музикування Я. Олексіва (Карась, Олексів, 2008; Олексів, 2019; Олексів, 2018), Р. Стахніва (Стахнів, 2013), П. Гільченка (Гільченко, 2018).

Мета статті – провести певний аналіз творчого напрацювання у сфері ансамблево-оркестрового доробку представників Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу. Із зачаткуванням науково-мистецького проекту «Львівська школа баянно-акордеонного мистецтва» (2005 р.) постала нагальна проблема віднайдення рукописів представників школи, їх упорядкування й нотодруку; аранжування, інструментування й перекладення світової класики, а також редагування розмаїтого нотного матеріалу у сфері ансамблево-оркестрового музикування представниками навчально-творчих інституцій; написання нових творів авторами-сучасниками (Е. Мантулев, Я. Олексів, Р. Стахнів, П. Гільченко, О. Личенко) і масштабної видавничої діяльності у цілому. Сподвижниками такого руху в регіоні виступили А. Душний, Б. Пиц, В. Шафета, Я. Олексів, С. Карась.

Як помічаємо у передмові низки видань, «включення нових оригінальних творів та перекладень найкращих зразків класичної музики до навчально-педагогічного та виконавського репертуару сприяє розширенню виражальних та технічних можливостей інструментів, а також подальшому зростанню виконавської майстерності ... віднайдення рукописів творів українських композиторів має репродуктивний характер, а їх пошук та створення на сучасному етапі посідає одне з перших місць пропаганди академічного народно-інструментального виконавства України» (Душний, Шафета (авт.-упоряд.), 3).

Серія «Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів» започаткована у 2012 р. і сьогодні налічує шість випусків (до друку готується ще два) під упорядкуванням та загальною редакцією А. Душного та В. Шафети (Гамар, 2015; Душний, 2015; Максимов, 2015; Максимов, 2019; Душний, Шафета (ред.-упор.) 2012, 2014). Посібники охоплюють навчальний репертуар для:

- *квартету:* (сопілка, акордеон, бандура, к/б) «Коло.Мийка» Р. Стахніва; (дві скрипки, кларнет, акордеон, вокальне соло) «Попурі на теми трьох українських танго» в аранж. О. Тимків;

- *квінтелу*: (флейта, кларнет, скрипка, акордеон, к/б) «Веселий діалог» та «Вальс-мюзет» О. Личенка;

- *ансамблів*: (скрипка, сопілка, кларнет, баян, цимбали, к/б) «Лемко-Чардаш» Ю. Польового; (сопілка, кларнет, баян, дві бандури, дві скрипки, к/б) полька «Молодичка» В. Дутчак в інстр. В. Гамара;

- *інструментальної ансамблю* (кларнет, труба, ф-но, акордеон, дві скрипки, віолончель, к/б) «Мелодії душі» В. Шлюбика;

- *оркестру українських народних інструментів* – Чотири частини («Гуцульський танець», «Коломийка», «Трембітове відлуння», «Марш лісорубів») із Дитячого альбому «Прикарпатські візерунки» Е. Мантулева в інстр. Ю. Чумака; Варіації на тему української народної пісні «Ой при лужку, при лужку» В. Чумака в інстр. С. Максимова; «Циганська рапсодія» в аранж. С. Максимова; «Дві флейти» Я. Олексіва на сл. А. Канич та «У настрої джазу»; «Коні-скакуни» Ю. Пукшина на сл. С. Пахольчук, «Концертна п'єса для баяна з оркестром» С. Коняєва в аранж. А. Душного; «Угорські мелодії» Яна Табачника в інстр. А. Душного; «Коло.Мийка» Р. Стахніва;

- *оркестру баяністів-акордеоінстів* – «Незабутні мелодії «Старий баян» Є. Дербенка, «Присвячення Астору П'яцоллі» В. Зубицького, «Опавшие листья» Ж. Косма в інстр. С. Максимова; увертюра до опери «Ромео і Джульєта» Ш. Гуно, Танець Феї Драже з балету «Лускунчик» П. Чайковського, Вальс із джаз-сюїти № 3 Д. Шостаковича, Парафраз на тему української народної пісні «Розпрягайте, хлопці, коней» М. Товпеко, «Веселий хоровод» В. Грідіна, «Літні канікули» Ю. Міагава в перекл. С. Максимова; І ч. «Вівальдіани» Б. Дубосарського, Адажіо з балету «Маленький принц» Е. Глебова та «Oblivion» А. П'яцоллі в інстр. В. Гамара.

Варто відзначити такі елементи: твори до друку подавалися вперше, попередньо пройшовши апробацію на базі навчальних колективів (ДМК ім. В. Барвінського, ЛНМА ім. М. Лисенка, ДДПУ ім. І. Франка, ДМШ м. Старий Самбір) та ансамблів «Українські візерунки» (Дрогобич) й «Роси» (Перемишляни), виконувалися в рамках конкурсів «Візерунки Прикарпаття», *Perpetuum mobile*, імені Анатолія Онуфрієнка в Дрогобичі й на мистецьких атракціях Львова і Трускавця. Аранжування, інструментування і перекладення здійснені з усіма канонами збереження оригінального полотна і пристосуванням до певного колективу й складу виконавців. Оригінальна музика Я. Олексіва («У настрої джазу») інспірована з твору, написаного

для баяна-соло й Р. Стахніва («Коло.Мийка») з оригіналу для акордеона та ф-но.

У цьому контексті вдалими є вислів П. Андрійчука: «Використання народних інструментів у сучасному музичному процесі є вкрай важливим ... вони безпосередньо впливають на процес формування як самосвідомості творчих індивідів, так і усвідомлення себе в контексті культури» (Андрійчук, 2017: 59).

Зацікавленість мистецькою спільнотою творчим шляхом Прикарпатського дуету баяністів у складі Віктора Чумака та Сергія Максимова зумовила започаткування низки видань з їхнього репертуару. Музиканти конструктивно підходили до компонування власного репертуару зі зразків класичної, сучасної, естрадної та народної музики. Серед пріоритетних властивостей колективу відзначаємо «виконавську та професійну етику, високий рівень професійної майстерності, володіння тонкощами інтерпретації музичних творів, власні перекладення, аранжування та створення оригінальних композицій для ансамблю баяністів» (Душний (ред.-упряд), 2010: 3).

Колектив належить до провідних ансамблів України, який понад 30-річну творчо-виконавську діяльність зробив вагомий внесок в українську школу академічного народно-інструментального мистецтва. Учасники ансамблю опрацьовують класичний («Варіації на тему В-А-С-Н», Увертюра до опери «Севільський цирульник» Дж. Россіні, «Симфонія № 40» В. А. Моцарта) та естрадний («Ранчо веселого Джека» С. Тихонова, «Il treno» В. Бельтрамі, «Негритянський караван» Г. Крамера) матеріал. Фольклорні варіаційні мотиви зустрічаємо у «Фантазії на карпатські теми» К. М'яскова, перекладеній дуєтом для власного виконавського втілення. Аранжування Польки «Волжанки» корифея баянного мистецтва Дрогобиччини Е. Мантулева С. Максимовим постало подвійною домінуючою у сфері популяризації репертуарних тенденцій представників Львівської баянної школи¹.

В. Чумак та С. Максимов створюють власний творчий продукт на основі народної пісні (Варіації на тему української народної пісні «Ой, при лужку, при лужку» та Варіації на тему лемківської народної пісні «Кеде ми прийшла карта» В. Чумака), мотивуючи мистецьку молодь до повного спектру (технічна, штрихова, міхова палітра) опанування технічно-виконавських можливостей сучасного баяна. Так, «Кеде ми прийшла карта» написана

¹ Е. Мантулев – випускник класу М. Оберюхтіна (засновника Львівської баянної школи) а С. Максимов – класу А. Онуфрієнка (учня М. Оберюхтіна та співзасновника школи).

В. Чумаком ще в далекі 90-ті роки ХХ ст. для баяна-соло (Душний, 2015: 55–66), трансформована С. Максимовим для двох баянів (Душний та ін., 2007: 17–31) й інструментована для оркестру українських народних інструментів у супроводі дуету (Душний, 2007: 15–59) або соло, сьогодні постає затребуваним матеріалом як у навчальному процесі, так і конкурсно-фестивальному русі розмаїтого виконавського співвідношення.

Хочемо відзначити, у музичному мистецтві існує тенденція об'єднання композиторської та виконавської творчості як фактору всестороннього розвитку індивідуума. З історичних джерел відомо, низка композиторів були водночас виконавцями, тобто, на власному прикладі «демонстрували своє трактування музичного інструмента, згідно з особливостями їх композиторського мислення» (Кужелев, 2012: 219).

Отже, сучасний репертуар українських композиторів для колективів народних інструментів за участі акордеона-баяна «являє собою важливу ділянку творчого експерименту, де поряд із традиційними жанрами і визнаними мистецькими здобутками відбуваються особливі процеси, які свідчать про розширення жанрової палітри, ускладнення виразових засобів, впливи професіоналізації музичної освіти та характеру виконавської практики сольного та ансамблевого музикування» (Максимов, 2011: 3). Маємо на увазі як оригінальний, так і інспірований для певного колективу репертуар у сфері перекладення, аранжування, інструментування, транскрипції.

Саме така мета посібника О. Максимової та В. Шафети (Максимова, Шафета, 2011), який увібрав перекладення та аранжування для інструментального тріо з репертуару ансамблю «Гармонія». Учасники колективу Оксана (скрипка) та Сергій (баян) Максимови та Іриней Турканик (скрипка-альт), вправно використовуючи принципи гармонізації з проекцією на технічно-виразальні можливості інструментів, конструктивно створюють певну репертуарну основу. Серед творів привертають увагу III–IV частини «Концерт d-moll» А. Вівальді – Й. С. Баха, «Андалузський романс» П. Сарасатте, «Балада» Є. Доги, I частина «Української мозаїки» із сюїти «Мальовнича Україна» В. Самофалова, композиції з репертуару «Теремквартету» («Нікуліана», «Різдвяне поपुरі»), котрі стали твердженням затребуваності репертуару для такого складу мистецькою спільнотою України та зарубіжжя.

Потужно торує світ шлях композитора *Ярослава Олексія*, стильові особливості неофольклоризму якого уособлюють напрацювання для баяна

з авторським інструментуванням для оркестру. Саме подвійне усвідомлення композиторського письма щодо баянної фактури й одночасне сприйняття оригінальної баянної музики в оркестровому виконавстві (оркестром народних інструментів та українських народних інструментів) сприяє розкриттю барв насиченості фактури та її оркестрової палітри. Твори «Токата», «Соната-балада», «Let's run in jass», «У настрої джазу», які здобули велику популярність у сольному виконанні баяністами-акордеоністами світу, стрімко увірвалися у репертуар творчих колективів України та зарубіжжя, про що свідчать як навчальні програми, так і мережа Інтернет та відеоканал YouTube (Карась, Олексів, 2008).

Новим оркестровим експериментом постає твір «Ніч на полонині» – музичні ілюстрації до драматичної поеми Олександра Олеся², який автор переклав для симфонічного оркестру та баяна (акордеона) соло. За допомогою інструментарію й симфонічної тканини митець розширює діапазон звучання, а отже, «риси неоромантизму поєднуються із впливом нефольклорних тенденцій, техніки мінімалізму та певних (курсив мій. – Г. С.) естрадних течій музичного мистецтва ХХ століття» (Олексів, 2019: 3).

Наступний крок митця – створення оригінальної музики для оркестру українських народних інструментів у ритмі сучасного стилетворення та соціокультурної значимості. З-під пера композитора світ побачила низка вокальних творів («Пісня» до слів Д. Павличка, «На чужині» до слів О. Олеся, Романс «Дві флейти» на слова А. Канич), які щільно увійшли до репертуару ОУНІ Музичної академії імені Лисенка у Львові під орудою самого Олексія й пройшли апробацію шляхом концертно-конкурсних ротацій. Так, «Українська фантазія» із присвятою А. Онуфрієнку, написана спеціально до виконання на конкурсі його пам'яті у 2009 р. в Дрогобичі, уособлює «пісенно-танцювальний фольклор гуцульського походження ... й змальовує український народний побут у його різноманітних барвах та контрастах» (Олексів, 2018: 97).

Нефольклорні тенденції прослідковуються у камерній творчості *Романа Стахніва*. Саме взірць ансамблевого музикування постає певною тенденцією «щодо створення камерно-інструментальних чи камерно-вокальних ансамблів у складі: баян і класичні інструменти ... така висока популярність і композиторська «зумовленість» інструменту пояснюються його темброво-фактурною універсаль-

² Початкова версія твору написана для баяна-соло, завдяки якій Я. Олексів здобув I премію в номінації «композитор-виконавець» на міжнародному конкурсі баяністів-акордеоністів *Regretium mobile* (Дрогобич, 2012).

ністю» (Пасічняк, 2010: 374). Це яскраво проявляється у творі-реквіємі «Я хочу жити» для камерного квартету та акордеона з присвятою Голодомору 1932–1933 рр. Палітра письма насичена реєстровим колоритом акордеонної партії у поєднанні з певними технічно-протяжними зворотами скрипкових партій та особливим трагізмом у каденції віолончельної партії (Стахнів, 2013: 27–40).

Мюзетний стиль із чітко вираженою доміантою французького шарму зустрічаємо у творчості *Павла Гільченка*. Вальс «Спогад», початково написаний для баяна, а з часом адаптований для інструментального квінтету (скрипка, флейта, ф-но, два акордеони) й адаптований до виконання на фортепіано-соло, постає проявом віртуозної техніки у тріольно-акордовому викладі з проєкцією на легкість виконавської манери подачі художнього матеріалу (Гільченко, 2018).

Виходячи з певного доробку представників Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва у сфері створення репертуарної політики для народно-інструментальних колективів, ми можемо акцентувати увагу на дотичній затребуваності творчого надбання, його популяризації крізь призму виконавства та видавничої діяльності,

музикознавчого і виконавського аналізу тощо. Намагання наукової спільноти «обґрунтувати й узагальнити головні тенденції формування репертуару для народно-інструментальних колективів» (13, 22) дало можливість розширити обрії теорії у поєднанні з практикою.

Згідно з висновками Л. Пасічняк, «...нині академічний народно-інструментальний ансамбль України на межі ХХ–ХХІ ст. у музичній культурі розвивається до усвідомлення його мистецького контексту, створення власної художньо-естетичної системи ... для новітньої галузі жанру – камерно-інструментальних ансамблів за участю народних і класичних інструментів» (Пасічняк, 2010: 379).

Висновки. Таким чином, творча діяльність представників Львівської школи баянно-акордеонного мистецтва у сфері композиторських тенденцій стала потужним каталізатором популяризації феномену, сприяла вияву нових напрацювань митців різного покоління й молодій генерації зокрема, що загалом ідентифікувалася як соціокультурне надбання певного регіону в контексті українського академічного народно-інструментального мистецтва сьогодення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук П. Використання народних інструментів у сучасній українській музичній культурі. *Young Scientist*. July. 2017. № 7(47). С. 59–62.
2. Гамар В. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів : навчальний посібник / ред.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 3. 76 с.
3. Гільченко П. Вальс «Спогад»: для квінтету інструментів [Ноти]. Львів : Т. Тетюк, 2018. 40 с.
4. Душний А. Педагогічний репертуар баяніста : навчальний посібник. [Ноти]. Дрогобич : Посвіт, 2006. Вип. 1. 108 с.
5. Душний А. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів: навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. В. Шафета, А. Боженський. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 5. 96 с.
6. Душний А. Прикарпатський дует баяністів: творчо-виконавський аспект : навчальний посібник. Дрогобич : Посвіт, 2007. 88 с.
7. Душний А., Карась С., Пиц Б. Педагогічний репертуар для дуету баяністів: навчальний посібник. [Ноти]. Дрогобич : Посвіт, 2007. 96 с.
8. Карась С., Олексів Я. Сучасні твори у перекладі для оркестру народних інструментів : навчальний посібник. [Ноти]. Львів : АРАЛ, 2008. 114 с.
9. Кужелев Д. До питання взаємозв'язку композиторської та виконавської творчості в сучасній баянній музиці. *Столична кафедра народних інструментів як методологічний центр жанру* : матер. конф. Київ : НМАУ ім. П. Чайковського, 2012. С. 219–222.
10. Максимов С. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів : навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 4. 108 с.
11. Максимов С. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів : навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич : Посвіт, 2019. Вип. 6. 116 с.
12. Максимова О., Шафета В. Педагогічний репертуар для народних інструментів (з репертуару інструментального тріо «Гармонія») : навчальний посібник. Дрогобич : Посвіт, 2011. 118 с.
13. Маринін І., Олійник В. Народно-інструментальне мистецтво Південно-Західного Поділля: ансамбль трієстих музик Олексія Беца : монографія. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2011. 320 с.
14. Олексів Я. Музичні ілюстрації до драматичної поеми О. Олеся «Ніч на полонині» : навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упор. Г. Олексів, Н. Пилатюк. Львів : ФОП Т. Тетюк, 2019. 124 с.
15. Олексів Я. Українська фантазія : навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. Г. Олексів, Н. Пилатюк. Львів, 2018. 108 с. + додаток 48 с.
16. Пасічняк Л. Ансамблеве виконавство на народних інструментах у контексті академічного камерного музичного мистецтва. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка*. 2010. Вип. 24. С. 372–381.

17. Педагогічний репертуар для ансамблю баяністів (з репертуару «Прикарпатського дуету»): навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний. Дрогобич: Посвіт, 2010. Вип. 2. 90 с.
18. Педагогічний репертуар для ансамблю баяністів (з репертуару «Прикарпатського дуету»): навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний. Дрогобич: Посвіт, 2009. 84 с.
19. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів: навчальний посібник. [Ноти] / авт.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич: Посвіт, 2012. 156 с.
20. Педагогічний репертуар для оркестру (ансамблю) народних інструментів: навчальний посібник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич: Посвіт, 2014. Вип. 2. 124 с.
21. Стахнів Р. Педагогічний репертуар для народних інструментів: навчально-репертуарний збірник. [Ноти] / ред.-упоряд. А. Душний, В. Шафета. Дрогобич: Посвіт, 2013. Вип. 2. 40 с.

REFERENCES

1. Andriiuk, P. (2007). Vykorystannia narodnykh instrumentiv u suchasni ukrainskii muzychnii kulturi [The use of folk instruments in contemporary Ukrainian musical culture]. *Young Scientist*. July. № 7 (47). 59–62. [in Ukrainian].
2. Hamar, V. (2015). *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, Vyp. 3. 76 s. [in Ukrainian].
3. Hilchenko, P. (2018). *Vals «Spohad»: dlia kvintetu instrumentiv* [Waltz «Memories»: for a quintet of instruments] [Noty]. Lviv: Vydavets T. Tetiuk, 40 s.
4. Dushniy, A. (2006). *Pedahohichnyi repertuar baianista* [Pedagogical repertoire of bayan]: navch. posib. [Noty]. Drohobych: Posvit, Vyp. 1. 108 s. [in Ukrainian].
5. Dushniy, A. (2015). *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. V. Shafeta, A. Bozhenskyi]. Drohobych: Posvit, Vyp. 5. 96 s. [in Ukrainian].
6. Dushniy, A. (2007). *Prykarpatskyi duet baianistiv: tvorcho-vykonaskyi aspekt* [Carpathian Bayan duo: creative and performing aspect]: navch. posib. Drohobych: Posvit, 88 s. [in Ukrainian].
7. Dushniy, A., Karas, S., Pyts, B. (2007). *Pedahohichnyi repertuar dlia duetu baianistiv* [Pedagogical repertoire for the bayan duo]: navch. posib. [Noty]. Drohobych: Posvit, 96 s. [in Ukrainian].
8. Karas, S., Oleksiv, Y. (2008). *Suchasni tvory u perekladi dlia orkestru narodnykh instrumentiv* [Modern works in translation for Orchestra of Folk Instruments]: navch. posib. [Noty]. Lviv: ARAL, 114 s. [in Ukrainian].
9. Kuzhelev, D. (2012) Do pytannia vzaiemozviazku kompozytorskoi ta vykonavskoi tvorchosti v suchasni baianni muzyki [On the question of the relationship of composer and performing creativity bayan in modern music]. *Stolychna kafedra narodnykh instrumentiv yak metodolohichnyi tsentr zhanru: mater. konf.* (pp. 219–222.) K.: NMAU im. P. Chaikovskoho. [in Ukrainian].
10. Maksymov, S. (2015). *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, Vyp. 4. 108 s. [in Ukrainian].
11. Maksymov, S. (2019). *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, Vyp. 6. 116 s. [in Ukrainian].
12. Maksymova, O., Shafeta, V. (2011). *Pedahohichnyi repertuar dlia narodnykh instrumentiv (z repertuaru instrumentalnoho trio «Harmonii») [Pedagogical repertoire for folk instruments (from the repertoire of instrumental trio «Harmony»)]: navch. posib. Drohobych: Posvit, 118 s. [in Ukrainian].*
13. Marynin, I., Oliinyk, V. (2011). *Narodno-instrumentalne mystetstvo Pivdenno-Zakhidnoho Podillia: ansambl troistykh muzyk Oleksiia Betsa* [Folk-instrumental art of South-Western Podillya: the Alexiy Betz triple music ensemble]: [monohrafiia]. Kamianets-Podilskyi: vydavets Zvoleiko D. H., 320 s. [in Ukrainian].
14. Oleksiv, Y. (2019). *Muzychni iliustratsii do dramatychnoi poemy O. Olesia «Nich na polonyini»* [Musical illustrations for a dramatic poem O. Olesia «Night on the mountain valley»]: navch. posib. [Noty] / [Red.-upor. H. Oleksiv, N. Pylatiuk]. Lviv: FOP T. Tetiukh, 124 s. [in Ukrainian].
15. Oleksiv, Y. (2018). *Ukrainska fantaziia* [Ukrainian fantasy]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. H. Oleksiv, N. Pylatiuk]. Lviv, 108 s. + dodatok 48 s.
16. Pasichniak, L. (2010). Ansambleve vykonavstvo na narodnykh instrumentakh u konteksti akademichnoho kamernoho muzychnoho mystetstva [Ensemble performance on folk instruments in the context of an academic chamber musical art]. *Naukovi zbirky Lvivskoi natsionalnoi muzychnoi akademii im. M. Lysenka.* (pp. 372–381). Lviv, 2010. Vyp. 24. [in Ukrainian].
17. *Pedahohichnyi repertuar dlia ansamblu baianistiv (z repertuaru «Prykarpatskoho duetu») [Pedagogical repertoire for the bayan ensemble (from the repertoire of the «Carpathian Duo»)]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy]. Drohobych: Posvit, 2010. Vyp. 2. 90 s. [in Ukrainian].*
18. *Pedahohichnyi repertuar dlia ansamblu baianistiv (z repertuaru «Prykarpatskoho duetu») [Pedagogical repertoire for the bayan ensemble (from the repertoire of the «Carpathian Duo»)]: navch. posib. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy]. Drohobych: Posvit, 2009. 84 s. [in Ukrainian].*
19. *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navch. posib. [Noty] / [avtory-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, 2012. 156 s. [in Ukrainian].
20. *Pedahohichnyi repertuar dlia orkestru (ansamblu) narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for orchestra (ensemble) of folk instruments]: navchalnyi posibnyk [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, 2014. Vyp. 2. 124 s.
21. Stakhniv, R. (2013). *Pedahohichnyi repertuar dlia narodnykh instrumentiv* [Pedagogical repertoire for folk instruments]: navch.-repertuar. zb. [Noty] / [red.-uporiad. A. Dushniy, V. Shafeta]. Drohobych: Posvit, Vyp. 2. 40 s. [in Ukrainian].